

l'arada
Setembre 2007
Abril 2008
larada.net

Notes del taller de Visions
Sud del Solsonès.
26 de gener del 2008
Local social de Freixinet
Núm. 5/10

5 Visions Sud

El Solsonès que ens agradaria per als pròxims 20 anys... Amb una bona dosi d'imaginació i voluntat les persones assistents van expressar com els agradaria que fos el seu entorn i la seva comarca en el futur. La publicació que teniu a les mans és el resultat d'aquest l'exercici.

Amb el gener, el projecte ESPAIS ha arribat a la seva segona fase. Si durant els mesos d'octubre i desembre de l'any passat els tallers de participació es centraren en realitzar la diagnosi de la comarca, ara ha arribat l'hora d'imaginar escenaris de futur; del 'què hi ha' i 'com estem' hem passat al 'com estarem' i el 'com ens agradaria estar' de cara al futur. Per fer-ho, la dinàmica dels tallers ha estat la de les 'Visions de Futur' que, com el seu mateix nom indica, no és altra cosa que albirar col·lectivament els escenaris que preveiem com a tendències o ideals en el futur. La proposta que es llança per part de l'Arada fou; imaginar el Solsonès que ens agradaria per als pròxims 20 anys. A aquests dos Tallers Territorials –nord i sud– realitzats al gener el seguiran, el proper dissabte 16 de febrer, el Taller Global en el què, ja posant fil a l'agulla, començarem a perfilar amb accions concretes l'estratègia de desenvolupament i les projeccions que

aquí avui presentem, per tal d'avançar, ja, en la confecció del Pla d'Acció. Amb l'objectiu d'expressar el seu coneixement, vora una quarantena de persones es reuniren el passat dissabte 26 de gener al Local Social de Freixinet per la celebració del taller territorial sud d'aquesta segona fase. Veïns i veïnes de Riner, Clariana, Pinós, La Molsosa, Llobera i Solsona ens vam trobar, debatre i parlar una bona estona entorn al model de desenvolupament actual, les seves causes i conseqüències, i possibles alternatives que es puguin dur a terme.

La publicació que teniu a les mans és el resultat de l'exercici realitzat per aquestes persones, les quals van expressar com els agradaria que fos el seu entorn i la seva comarca en el futur amb una bona dosi d'imaginació i voluntat.

Gràcies a tots/es per participar i fins la propera!

ESTRATÈGIA DE DESENVOLUPAMENT PER AL FUTUR DE LA COMARCA sorgida del taller, passa per crear un nova estructura política que a través de nous mecanismes i canals fomenti una autèntica participació de la gent del territori a l'hora de decidir i opinar sobre aquells temes, decisions i qüestions que l'afecten i formen part del seu dia a dia. A nivell econòmic s'aposta per un model més just pel que fa als preus entre productor i consumidor i un model que es basi en el desenvolupament endogen centrat en l'aprofitament dels recursos i el producte local de la comarca. Aquest model hauria de garantir que les activitats econòmiques i productives pròpies de la comarca puguin desenvolupar-se en la totalitat del seu procés, des de la producció fins al seu consum. Parlem doncs de que el producte local pugui ser produït, transformat, comercialitzat i consumit dins de la mateixa comarca.

SERVEIS I QUALITAT DE VIDA

“...si els serveis públics com la sanitat fossin realment de qualitat, no hauriem de recórrer tant sovint a especialistes i metges de la sanitat privada...”

En aquest escenari desitjat els serveis públics haurien de ser universals, gratuïts i de qualitat. Aquests serveis haurien de ser accessibles a tothom indistintament del territori on viu; per tant, caldria trencar amb el model de centralitat de serveis als grans nuclis de població. Una bona fórmula per trencar aquesta centralitat seria la creació d'una xarxa de serveis mancomunats per als petits municipis. Els serveis públics ofertats s'estructurarien entorn a dos eixos: els serveis adreçats a la comunitat, que haurien de ser en bona part els que iniciessin la construcció d'una millor cohesió social, i ajudessin a integrar els col·lectius més desfavorits; i els serveis d'atenció individualitzada; fent referència a aquells casos o persones que necessitin una assistència individual.

Finalment caldria que l'administració assumís d'una vegada el seu paper central a l'hora de vetllar per l'atenció i cura dels infants i la gent gran mitjançant una sèrie de serveis concrets, ja que fa massa temps que aquestes tasques recauen sobre la institució familiar i més concretament sobre la dona. Tot i així, caldria un canvi en la mentalitat dels ciutadans, participant conjuntament amb l'administració per tal de proposar i decidir quines serien les millors accions a dur a terme en l'àmbit dels Serveis i la Qualitat de vida dins del seu municipi.

“...Si el model de serveis públics fos realment de qualitat hi podrien coexistir també els serveis del sector privat. Qui vulgui que se'ls pagui però els serveis públics han de ser suficients...”

“... Ha de ser l'Estat qui es faci càrrec dels seus ciutadans, sobretot en els casos de dependència entre la gent gran; per alguna cosa hem estat treballant i cotitzant tota la nostra vida...”

Ahora, el nou escenari plantejat seria una societat on la cohesió social es plantejés com a valor central, i es treballés en una òptica més comunitària pel que fa la integració dels grups més vulnerables, el foment de l'associacionisme i les iniciatives col·lectives en tots els pobles i ciutats. Finalment aquesta estratègia posaria especial èmfasi en el manteniment i bona conservació de l'entorn tant natural com cultural. Cal trobar, per tant, l'equilibri entre una bona gestió i conservació del patrimoni i el desenvolupament de les activitats humanes i econòmiques indispensables per a que la gent pugui guanyar-se la vida i quedar-se a viure al territori. A continuació, partint d'aquesta Estratègia de Desenvolupament General, s'exposa com serien els diferents àmbits temàtics treballats en diferents grups de discussió corresponents a 'Serveis i Qualitat de vida', 'Pagesia' i 'Turisme i Comerç'.

SERVEIS I QUALITAT DE VIDA 2028

Els petits nuclis recuperarien habitants...

1. Solsona continuaria essent el gran nucli de població de la comarca.
2. Es preservarien els petits municipis; s'invertiria la tendència de l'envelliment i el despoblament a les zones rurals gràcies a un creixement ordenat i equilibrat tant a nivell urbanístic com de població.
3. Milloraria la imatge dels pobles i de l'entorn mantenint els pobles i boscos nets, l'entorn ben cuidat i arreglat.

El treball es diversificaria...

1. Es crearia més treball qualificat i més diversificat, sobretot pel que fa a la dona rural i de mitjana edat.
2. S'apostaria per la petita indústria en les zones rurals; sobretot indústria artesana i familiar.
3. Es potenciaria l'arribada i la utilització de les noves tecnologies.

L'educació a tot arreu i per a totes les edats...

1. Es crearia un servei d'escoles bressol adaptat als nuclis dispersos.
2. S'afavoriria i potenciaria la imatge de l'escola rural com a agent educatiu de qualitat.
3. Es fomentarien les activitats lúdiques i formatives per a totes les edats.
4. Hi hauria un major nombre de serveis d'esplai i educació no formal (biblioteques, centres de recursos...).
5. Hi hauria un augment de la oferta d'estudis mitjans, superiors i de formació d'adults. Es potenciarien els estudis relacionats amb l'entorn i els recursos de la comarca.

La sanitat pública seria de qualitat...

1. L'assistència sanitària seria de qualitat. Hi hauria una tranquil·litat envers la professionalitat del servei i els especialistes.
2. Es crearien dispensaris mèdics per a tots els municipis.
3. Es construiria un hospital a Solsona.

Jo viatjaria amb transport públic...

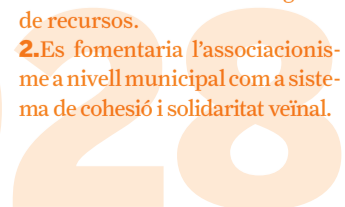
1. Augmentaria la xarxa de transport col·lectiu entre pobles i municipis dispersos.
2. Es crearia un sistema de transport públic polivalent i adaptat que pogués servir tant per transportar persones com productes, mercaderies o serveis orientats a l'atenció domiciliària.
3. Es potenciaria el transport infantil entre pobles i masies com a eina per potenciar l'escola rural.

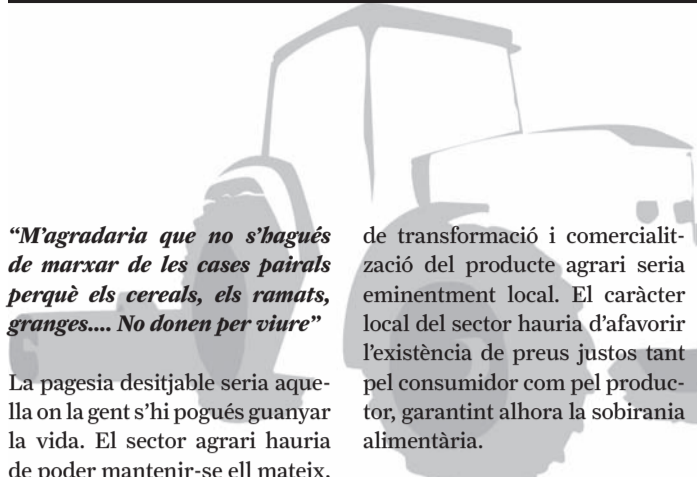
L'habitatge no seria un luxe sinó una necessitat social...

1. Es construiria més habitatge protegit i aquest seria més accessible pels joves.
2. Es potenciaria l'habitatge per als joves a les zones rurals a través dels nous plans d'ordenació urbanística.

Algunes propostes més...

1. Es crearia un servei de gestió de recursos.
2. Es fomentaria l'associacionisme a nivell municipal com a sistema de cohesió i solidaritat veïnal.

“Magradaria que no s'hagués de marxar de les cases pairals perquè els cereals, els ramats, granges.... No donen per viure”

La pagesia desitjable seria aquella on la gent s'hi pogués guanyar la vida. El sector agrari hauria de poder mantenir-se ell mateix, a banda de la política europea, tot i que segurament seria necessària una contraprestació econòmica als agricultors per la tasca de manteniment de l'entorn que desenvolupen.

“No existirien pagesos vivint a base de subvencions”

La major part de la cadena productiva del sector primari hauria d'ocórrer a la comarca: el circuit

de transformació i comercialització del producte agrari seria eminentment local. El caràcter local del sector hauria d'afavorir l'existència de preus justos tant pel consumidor com pel productor, garantint alhora la sobirania alimentària.

“No existiria la dependència a les grans empreses distribuïdores i transformadores del producte agrari”

Per mantenir un bon estat de l'entorn, així com dotar de més estabilitat econòmica el territori, la producció agrària hauria de ser diversa. Per tal de garantir la viabilitat de les explotacions, les iniciatives de cooperatives i d'economia social haurien de ser

nombroses i fermes. Això permetria compartir costos i faria més viable l'existència d'empreses petites i diverses. Al mateix temps, enfortiria la identitat col·lectiva, quina alhora estimularia a la societat per a noves iniciatives cooperativistes.

El panorama anterior necessàriament hauria d'anar acompanyat d'una administració pública que vetllés pel sector agrari com ho fa per qualsevol altra activitat econòmica, sent un ens facilitador de l'activitat, agilitzant els processos burocràtics.

“L'administració pública hauria de ser eficaç, coordinada, més tècnica i no tant política (al servei de la societat civil)”

TURISME I COMERÇ

“Tal i com van les coses... La gent que vulgui comprar ecològic... es podrà permetre el luxe de comprar aliment a preu més elevat?”

Els comerços tradicionals i familiars seguirien en actiu en l'escenari desitjable del 2028, si bé no es revertiria la situació de centralització dels mateixos en els grans nuclis de la comarca. A més dels productes que ja s'acostumen a comercialitzar, els comerços prioritzarien la comercialització de la producció local, sobretot a nivell artesanal i alimentari. En aquest sentit, a més, existiria una cadena de distribució i venda que, a més de comptar amb els avantatges de les noves tecnologies de la comunicació, permetrien una relació directa entre productors associats i consumidors, fent front així i

superant l'amenaça de les grans superfícies i cadenes comercials, alhora que garantiria un producte de qualitat a més baix cost. El sector turístic també aprofitaria les sinèrgies creades entre producció comercialització local, aportant un major grau de qualitat i interès en el Solsonès com a comarca amb identitat pròpia dins el marc català. Així, la revalorització patrimonial -tant masos i molins, com fires i festes- permetria disposar d'una oferta turística que aniria més enllà del paisatge i tranquil·litat, per oferir activitats diverses -visites, rutes, oficis antics, etc.-. Tot plegat, ens portaria a un escenari en què el nombre d'allotjaments de turisme rural creixeria, i on el patrimoni i la cultura locals serien valorats tant dins com fora de la comarca.

TURISME I COMERÇ 2028

Es prioritzaria la comercialització local...

“L'artesania i la producció de qualitat són les principals vies que cal explotar a la comarca...”

1. Existirien cooperatives de distribució de producte artesanal i/ o ecològic de la pròpia comarca, i també nous canals de venda directa associada al producte local (mercat, botigues o marxants).
2. Es fomentaria l'associacionisme artesanal alimentari o d'altres, i es potenciarà la utilització de nous canals de distribució i venda com ara Internet.
3. Es recuperarien antics oficis artesanals que viurien de la seva producció i venda directa tant a turistes com a dins de la pròpia comarca.

I el turisme s'aliaria amb el patrimoni com actiu portes endins i portes enfora.

“La gent d'aquí no valorem el patrimoni que tenim perquè sempre ho hem vist igual... no li donem importància”

1. S'invertiria i es consideraria prioritari mantenir en bon estat el patrimoni existent, i existiria una línia estratègica clara per 'vendre' el turisme a la comarca.
2. S'aprofitaria l'entorn i les infraestructures com a reclam turístic (esports d'aventura, rutes turístiques, pesca als pantans...).
3. S'hauria de prioritzar el fet de donar a conèixer el patrimoni de la comarca tant a la gent de la pròpia comarca (a les fires i festes) com a nivell català i internacional.
4. Es consideraria com a gran patrimoni i es donarien a conèixer les fires i festes fora de la comarca, així com també altres activitats d'arrel tradicional i popular (caramelles, gegants, pessebres vivents, bestiar...).
5. Es valoritzaria i es promocionaria la cultura popular com a gran actiu comarcal: cançons, remeis, tradicions...

FEM BULLIR L'OLLA... algunes propostes d'acció

SERVEIS I QUALITAT DE VIDA

- Creació de plans d'ocupació per desenvolupar activitats i tasques en benefici dels pobles.
- Cooperatives de serveis veïnals: Atenció a la gent gran, aules bressol, parelles lingüístiques, atenció als nouvinguts...
- Tallers de formació per a totes les edats sobre temàtiques concretes: Tallers de sensibilització de gènere, tallers sobre participació i organització ciutadana, tallers sobre educació ambiental, tallers sobre consum responsable, tallers de coneixement de l'entorn...

PAGESIA

- Recuperació d'escorxadors, preferentment públics. Les transformadores petites haurien d'estar dotades també d'escorxador.
- “Els recursos de la caça s'haurien de quedar al territori. La caça ben gestionada és una oportunitat econòmica ja que el Solsonès atrau a molts caçadors de fora. Però evitant que els cotos els dominin gent de fora, com persones de Madrid per a caça de luxe”.
- “Compartir els costos de neteja forestal del bosc no cremat és una gran oportunitat”.

TURISME I COMERÇ

- Creació de cooperatives de producció/transformació/comercialització i consum.
- “Ara hi ha una emergència de tallers petits de transformació que acaben en producte de qualitat. Cal aprofitar-ho”.
- “Es podria rehabilitar el Miracle com a espai per grans convencions i trobades... i també, perquè no, per allotjaments...”.

I ARA QUÈ??

Convocatòria pròxim taller

Havent dibuixat un futur desitjable pel territori, és hora de començar a traçar el camí que ens condueixi a ell. Aquest serà l'objectiu del pròxim taller, que es celebrarà **el dia 16 de febrer a les 6 de la tarda a La Cambra de Comerç de Solsona**. En ell hi estan convidats tots els habitants i coneixedors de la comarca del Solsonès.

No tothom es pot implicar ni de la mateixa forma ni a la mateixa velocitat en el projecte. Per això des de **l'arada** s'ofereixen varis **espais** de reflexió i construcció. Podeu traslladar-nos les vostres inquietuts, opinions i conviccions, i compartir-les amb la resta del territori, als **tallers de participació**, a la nostra web **www.larada.net**, via correu electrònic a **info@larada.net**, via correu convencional a **Cal Palà, s/n, 08281 Prades de la Molsosa**, o via telefònica: **Mateu 616 011 990 / Roger 663 839 465 / Marina 660 528 582**

Col·laboren amb el projecte **espais**

- Fundació Món Rural**
- CONSELL COMARCAL DEL SOLSONÈS**
- Generalitat de Catalunya **Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació**
- Generalitat de Catalunya **Institut Català de les Dones**
- Generalitat de Catalunya **Departament de Governació i Administracions Públiques** **Secretaria d'Acció Ciutadana**
- OBRA SOCIAL** **Caixa Sabadell**